

POSTANOWIENIE

Dnia 11 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

w sprawie D. S.

skazanego z art. 190 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 11 stycznia 2024 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego od

wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z 19 stycznia 2023 r., sygn. akt IV Ka

1115/22 utrzymującego w mocy

wyrok Sądu Rejonowego Poznań- Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z 12 lipca 2022

r., sygn. akt III K 654/21

postanowił:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. zwolnić skazanego z kosztów sądowych postępowania kasacyjnego;
3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. W.- kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote osiemdziesiąt groszy), w tym 23% VAT, tytułem opłaty za sporządzenie i wniesienie kasacji na rzecz skazanego D. S.

[PGW]

UZASADNIENIE

D. S. został oskarżony, o to, że:

w okresie od kwietnia 2018 r. do lipca 2019 r. w [...], w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, kierował pod adresem E. N., X.Y.. i J. N. groźby pozbawienia życia i zdrowia oraz zniszczenia mienia, które to groźby

wzbudziły u pokrzywdzonych uzasadnioną obawę spełnienia, tj. o przestępstwo z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu wyrokiem z 12 lipca 2022 r., sygn. III K 654/21, stosując przepis art. 4 § 1 k.k., uznał oskarżonego D. S. winnym popełnienia zarzucanego mu przestępstwa i na podstawie art. 190 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności. W oparciu o przepis 41 a § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych E. i X.Y.. oraz J. N. na odległość mniejszą niż 200 metrów. Nadto tenże sąd orzekł zakaz kontaktowania się z w/w osobami we wszelki sposób, z wyjątkiem formy pisemnej w zakresie spraw dotyczących małoletniego X.Y.. na okres 6 lat.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego, który zarzucił ww. wyrokowi obrazę przepisu art. 7 k.p.k., a także – jak to określił skarżący – z daleko posuniętej ostrożności rażącą niewspółmierność kary. Skarżący następnie wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z 19 stycznia 2023 r., sygn. IV Ka 1115/22, Sąd Okręgowy w Poznaniu utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego zarzucając mu rażące naruszenie przepisów prawa, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, to jest art. 450 § 3 k.p.k. w zw. z art. 117 § 1 i § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. poprzez błędne uznanie, że nastąpiło prawidłowe doręczenie oskarżonemu zawiadomienia o terminie rozprawy apelacyjnej, a tym samym, że istniały warunki do prowadzenia rozprawy odwoławczej pod jego nieobecność co w konsekwencji doprowadziło do uniemożliwienia D. S. realizacji przysługującego mu prawa do obrony.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o nieuwzględnienie i oddalenie jej jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu określonym w art. 535 § 3 k.p.k.

Do naruszenia wskazanych w środku zaskarżenia norm prawa procesowego w niniejszej sprawie nie doszło. Kluczowym ustaleniem, który doprowadził Sąd Najwyższy do takiego ostatecznego wniosku było to, że to na skazanym ciążył obowiązek poinformowania sądu o zmianie miejsca pobytu trwającego dłużej niż 7 dni, nie wyłączając zmiany niedobrowolnej, a więc m.in. będącej następstwem osadzenia w jednostce penitencjarnej (art. 75 § 1 i 2 k.p.k.). O treści tego obowiązku skazany D. S. został stosownie pouczony już na wstępnym etapie postępowania podczas przesłuchania w charakterze podejrzanego 15 kwietnia 2021 r. (k.49-51). Pouczenie, które otrzymał dotyczyło również treści art. 139 § 1 k.p.k., w myśl którego to przepisu, jeżeli strona, nie podając nowego adresu, zmienia miejsce zamieszkania lub nie przebywa pod wskazanym przez siebie adresem, w tym także z powodu pozbawienia wolności w innej sprawie, pismo wysłane pod podanym adresem uważa się za doręczone, „a czynność lub rozprawa zostanie przeprowadzona pod nieobecność podejrzanego, niewskazanie adresu może również uniemożliwić złożenie wniosku, zażalenia lub apelacji z powodu upływu terminów”. Niewątpliwym jest również to, że skazany D. S. miał świadomość toczącego się przeciwko niemu postępowania karnego. Dodać trzeba, że stawiennictwo skazanego na rozprawie apelacyjnej nie było obowiązkowe (art. 450 § 2 i 3 k.p.k.), a na rozprawie przed sądem odwoławczym uczestniczył jego obrońca, zatem nieobecność skazanego na rozprawie apelacyjnej, której nie usprawiedliwił osobiście ani za pośrednictwem swojego obrońcy nie wyłączała możliwości przeprowadzenia postępowania odwoławczego i wydania wyroku (art. 117 § 2 k.p.k.). Za chybione uznać więc należało zatem twierdzenie autora kasacji, że w wyniku przeprowadzenia w dniu 19 stycznia 2023 r. rozprawy odwoławczej doszło do naruszenia powołanych przepisów postępowania, a w konsekwencji do naruszenia prawa skazanego do obrony. Nie czyniąc zadość ciążącego na nim obowiązkowi poinformowania sądu o zmianie miejsca pobytu, sam, z własnej woli, pełnej realizacji tego prawa się pozbawił. Ewidentne zaniechanie ze strony skazanego trafnie zostało zinterpretowane przez sąd II instancji jako brak przeszkód do procedowania i wydania wyroku. Nie mogło być tu więc mowy o jakimkolwiek naruszeniu jakichkolwiek reguł procesowych, nie wspominając już o

takim, które mogłoby przybrać rangę kasacyjną. W tym miejscu warto wskazać, że jak słusznie zauważył Sąd Najwyższy w postanowieniu II KZ 40/21 z 6 października 2021 r., niezawiadomienie sądu o zmianie miejsca pobytu w związku z aresztowaniem stanowi okoliczność, która uprawnia sąd do przyjęcia tzw. fikcji doręczenia na podstawie art. 133 § 1 i 2 k.p.k. (co miało miejsce w niniejszej sprawie) i to bez znaczenia jest fakt, że z otrzymanej karty karnej wynika fakt pozbawienia oskarżonego wolności. Podobne stanowisko prawne zawarł Sąd Najwyższy w postanowieniu z 20 kwietnia 2023 r., sygn. V KK 493/23. Nadto należy zauważyć, że w wywiezionej kasacji obrońca nie podjął nawet próby wykazania, że nieobecność skazanego na rozprawie apelacyjnej wywarła istotny wpływ na treść wyroku. Argumentacja towarzysząca omawianemu zarzutowi sprowadziła się jedynie do przytoczenia wyrażanych w judykaturze, doktrynie poglądów bez ścisłego związku z niniejszą sprawą. Tym samym również i brak argumentacji, ewentualnych okoliczności wskazujących na to, że nieobecność skazanego na rozprawie odwoławczej miała istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku pozbawiły Sąd Najwyższy jakiegokolwiek możliwości jego realnego zbadania. Przypomnieć w tym miejscu należy o treści art. 523 § 1 k.p.k., z którego wynika, że kasację można wnieść, poza wypadkami wymienionymi w art. 439 k.p.k., w przypadku rażącego naruszenia prawa, które ostatecznie musi przybrać formę istotnego wpływu na treść orzeczenia. Nie wystarczy tym samym wskazanie ewentualnego naruszenia prawa, ale również przedstawienie okoliczności, które doprowadziłyby do konkluzji, że ewentualne rażące naruszenie prawa miało lub mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia.

Mając powyższe okoliczności na uwadze orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia zwalniając skazanego z ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego obciążając nimi Skarb Państwa w myśl art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. w zw. z art. 637 a k.p.k.

[PGW]

[ał]

